

Obsah

1	Banky a jejich funkce ve finančním systému.....	12
1.1	Obchodování s penězi	12
1.1.1	Financování přímé	12
1.1.2	Financování nepřímé	12
1.2	Banka	14
1.3	Bankovní regulace a dohled	19
1.3.1	Povolení vstupu do bankovního podnikání (bankovní licence)	20
1.3.2	Pravidla obezřetného podnikání	20
1.4	Bankovní soustava	23
1.4.1	Uspořádání bankovního systému	24
1.4.2	Druhy bank v bankovní soustavě.....	25
1.4.3	Centrální banka	25
1.4.3.1	Základní funkce centrální banky	26
1.4.4	Česká národní banka	26
1.4.4.1	Organizační struktura ČNB	27
1.4.4.2	Bankovní rada	28
1.4.4.3	Samostatnost ČNB	28
1.4.4.4	Emise a správa oběživa	29
1.4.4.5	Ochrana měny	30
1.4.5	Komerční a ostatní banky	30
1.4.5.1	Speciální banka	31
1.5	Nebankovní instituce na finančním trhu	32
2	Obchodování bank s klienty obecně	36
2.1	Bankovní rozvaha (bilance)	36
2.2	Kapitál banky	37
2.2.1	Funkce vlastního kapitálu	37
2.3	Aktivní obchody bank	37
2.4	Pasivní obchody bank	38
2.5	Neutrální obchody bank	39
2.6	Tradiční bankovní produkty.....	40
2.6.1	Aktivní produkty	40
2.6.2	Pasivní produkty:	41
2.6.3	Neutrální produkty:	41

Bankovní produkty a služby

2.7	Moderní bankovní produkty:.....	41
3	Depozitní (pasivní) obchody bank	44
3.1	Depozitní účet, charakteristika.....	44
3.2	Úrokové sazby z vkladů	44
3.2.1	Rozhodování banky při stanovení úrokových sazeb z vkladů.....	45
3.2.2	Typy úrokových sazeb depozit.....	45
3.2.3	Možnosti úročení v bankovních systémech	45
3.3	Druhy a produkty pasivních obchodů s klienty	46
3.3.1	Vklady na požádání.....	46
3.3.2	Termínované vklady a vklady s výpovědní lhůtou.....	47
3.3.3	Úsporné vklady, vkladní knížky.....	48
3.3.4	Depozitní certifikáty, vkladové listy.....	49
3.3.5	Bankovní dluhopisy (obligace).....	50
3.4	Úvěry a vklady od bank	51
3.4.1	Nákupy peněz od komerčních bank	51
3.4.2	Úvěry od centrální banky	52
3.4.3	Refinancování bank	53
4	Dlouhodobé spořicí produkty, spořicí programy	56
4.1	Stavební spoření	56
4.1.1	Smlouva o stavebním spoření	57
4.1.2	Cyklus stavebního spoření.....	58
4.1.2.1	Parametry spořicí fáze	58
4.1.2.2	Parametry úvěrové fáze	60
4.2	Kombinace spoření a životního pojištění	60
4.2.1	Kombinované úsporně-pojišťovací produkty	60
4.2.2	Nejčastěji užívané druhy úsporně-pojišťovacích produktů	61
5	Úvěrové obchody	64
5.1	Úvěrový proces, úvěry obecně	64
5.2	Úvěrová strategie, politika a postupy banky	64
5.3	Úvěry a jejich členění.....	65
5.3.1	Úvěry krátkodobé	66
5.3.1.1	Úvěry směnečné.....	66
5.3.1.2	Úvěry oběžné.....	67
5.3.2	Úvěry střednědobé a dlouhodobé	68

5.3.3	Úvěr spotřebitelský	69
5.3.3.1	Smlouva o spotřebitelském úvěru.....	70
5.3.3.2	Roční procentní sazba nákladů.....	70
5.3.3.3	Schopnost splácet.....	72
5.4	Průběh poskytnutí úvěru	73
5.4.1	Úvěrový příslib.....	73
5.4.2	Faktory, ovlivňující schválení úvěru.....	73
5.4.3	Postup banky při poskytování úvěru	74
5.4.4	Správa poskytnutého úvěru (bankovní kontrola).....	75
5.5	Zajišťování úvěrových rizik	76
5.5.1	Rizika úvěrová.....	77
5.5.2	Rizika cenová	78
5.6	Omezování vzniku rizika	79
5.6.1	Ověření úvěrové způsobilosti klienta	79
5.6.1.1	Prověrka právních poměrů žadatele o úvěr	79
5.6.1.2	Prověrka důvěryhodnosti žadatele.....	79
5.6.1.3	Prověrka hospodářské situace žadatele	80
5.6.1.4	Hodnocení podnikatelského záměru.....	80
5.6.2	Limitování úvěrů dle pravidel obezřetného podnikání	81
5.7	Zajištění úvěrů	82
5.7.1	Osobní zajištění	82
5.7.1.1	Ručení	82
5.7.1.2	Bankovní záruka	83
5.7.1.3	Směnečné zajištění	83
5.7.1.4	Další formy osobního zajištění	84
5.7.1.5	Reálné zajištění.....	84
5.7.1.6	Zástavní právo k nemovitostem	84
5.7.1.7	Zástavní právo k věcem movitým	85
5.7.1.8	Zástavní právo k cenným papírům	85
5.7.1.9	Zástavní právo k pohledávkám.....	85
5.7.1.10	Zástavní právo k peněžním prostředkům na účtu	85
5.8	Klasifikace problémových úvěrů.....	85
6	Hypotéční úvěry	89
6.1	Definice hypotéčního úvěru	89

6.2	Účel užití hypotéčního úvěru.....	90
6.2.1	Účelově vázané hypotéční úvěry.....	90
6.2.2	Hypotéční úvěry bez doložení účelu.....	91
6.2.3	Hypotéka kombinovaná s kapitálovým životním pojištěním.....	91
6.3	Poskytnutí hypotéčního úvěru	92
6.3.1	Výše úvěru	92
6.3.2	Výše úrokové sazby	94
6.3.2.1	Krátká doba fixace	94
6.3.2.2	Dlouhá doba fixace.....	95
6.3.2.3	Délka a způsob splácení úvěru	95
6.3.3	Zajištění úvěru	96
6.3.4	Průběh úvěrového vztahu	96
6.4	Stavební spoření – úvěrová fáze	98
6.4.1	Překlenovací úvěr	98
6.4.2	Úvěr ze stavebního spoření.....	99
7	Platební instrumenty – šeky a směnky.....	102
7.1	Platební instrument.....	102
7.2	Nedokumentární platební instrumenty	103
7.2.1	Šek	103
7.2.1.1	Podstatné náležitosti šeku.....	103
7.2.1.2	Druhy šeků.....	104
7.2.1.3	Operace se šeky.....	105
7.2.2	Směnka	107
7.2.2.1	Druhy směnek:.....	108
7.2.2.2	Základní operace se směnkou:	109
7.2.2.3	Nejčastěji užívané směnky	112
7.2.2.4	Vybrané směnečné úkony	112
7.2.2.5	Náklady operací se směnkami.....	113
8	Dokumentární platební instrumenty	115
8.1	Dokumentární inkaso	115
8.1.1	Účastníci dokumentárního inkasa	116
8.1.2	Výhody dokumentárního inkasa.....	116
8.1.3	Nevýhody dokumentárního inkasa.....	117
8.1.4	Průběh dokumentárního inkasa.....	117

8.2	Dokumentární akreditiv	118
8.2.1	Účastníci dokumentárního akreditivu	118
8.2.2	Průběh dokumentárního akreditivu	119
8.2.3	Výhody dokumentárního akreditivu.....	120
8.2.4	Nevýhody dokumentárního akreditivu:	120
8.2.5	Druhy dokumentárních akreditivů	120
8.3	Bankovní záruka	121
8.3.1	Účel vystavení bankovní záruky.....	121
8.3.2	Druhy bankovních záruk	122
9	Platební operace	124
9.1	Hotovostní operace	125
9.1.1	Legislativní úprava hotovostního platebního styku	126
9.1.2	Hotovostní oběhivo a peněžní oběh	126
9.1.3	Pokladní operace	127
9.1.4	Směnárenské operace	128
9.1.5	Ochrana měny proti zneužití	129
9.1.5.1	Ochranné prvky bankovek.....	129
9.1.5.2	Klasifikace padělků	130
9.2	Bezhotovostní operace.....	131
9.2.1	Základní principy pro provádění bezhotovostních operací	131
9.2.2	Průběh bezhotovostních operací.....	132
10	Obchody s devizami	135
10.1	Měny.....	135
10.1.1	Volně směnitelná měna.....	135
10.1.2	Clearingová měna	136
10.1.3	Národní měna	137
10.1.4	Nadnárodní měnové jednotky.....	137
10.2	Obchody s devizami.....	138
10.2.1	Devizový trh.....	138
10.2.2	Devizové obchody	139
10.2.2.1	Promptní (spot) operace	139
10.2.2.2	Termínovaná (forward) operace	139
10.2.2.3	Kombinovaná operace typu swap	139
11	Tuzemský a zahraniční bezhotovostní platební styk.....	141

11.1	Tuzemský bezhotovostní platební styk	141
11.1.1	Běžný účet	142
11.1.1.1	Charakteristika běžného účtu.....	142
11.1.1.2	Kontokorentní účet.....	142
11.1.1.3	Operace na běžném účtu	142
11.2	Převody peněžních prostředků.....	143
11.2.1	Nástroje platebního styku	143
11.2.2	Podstatné náležitosti příkazů k úhradě/inkasu:	143
11.2.3	Další služby bezhotovostního platebního styku	145
11.3	Systém zúčtování plateb.....	145
11.3.1	Lhůty pro zúčtování	145
11.3.2	Zúčtování mezi bankami.....	146
11.3.3	Průběh platby mezi klienty různých bank prostřednictvím ZC ČNB	150
11.3.4	Opravné zúčtování bank.....	151
11.4	Zahraniční platební styk	151
11.4.1	Vztahy mezi bankami.....	152
11.4.2	Platební cesta	152
11.4.3	Podmínky pro zřízení nostro účtu korespondentkou bankou	152
11.4.4	SWIFT.....	152
11.5	Průběh zúčtování v zahraničním platebním styku	153
11.5.1	Platební příkaz pro zahraniční platební styk	154
11.5.2	Lhůty pro zúčtování plateb a opravné zúčtování	155
11.6	Platební styk v Evropské unii	155
11.6.1	SEPA platby.....	156
11.6.2	Zúčtovací systémy	156
11.6.2.1	Systém Target.....	157
11.6.2.2	Evropský clearingový systém (ECS) - EURO 1	158
12	Bankovní finančně - úvěrové obchody.....	162
12.1	Faktoring.....	162
12.1.1	Druhy faktoringu	162
12.1.2	Funkce faktoringu.....	163
12.1.3	Náklady faktoringu	163
12.1.4	Průběh faktoringové transakce	164
12.1.5	Výhody faktoringu	165

12.2	Forfaiting	165
12.2.1	Náklady forfaitingu	166
12.2.2	Výhody forfaitingu	166
12.2.3	Průběh forfaitingového obchodu	167
12.3	Leasing	168
12.3.1	Operační leasing	168
12.3.2	Finanční leasing	169
12.3.3	Výhody leasingu	170
13	Elektronické bankovníctví	173
13.1	Platební karta	173
13.1.1	Druhy platebních karet	174
13.1.2	Mezinárodní systémy platebních karet	174
13.1.3	Výhody platebních karet	175
13.2	Technologie karetních obchodů	175
13.2.1	Technologie platebních karet a obslužná zařízení	175
13.2.2	Elektronická peněženka (EP)	178
13.2.3	Bezkontaktní a mobilní placení	178
13.3	Elektronické bankovníctví (e-banking)	180
13.3.1	Elektronické peníze	180
13.3.2	Platební prostředek pro drobné platby	180
13.3.3	Elektronický platební styk	181
13.3.4	Služby elektronického bankovníctví	181
13.3.5	Zabezpečení údajů v elektronické komunikaci s bankou (ochrana dat)	182
14	Alternativní distribuční kanály	185
14.1	Stacionární prodej	187
14.1.1	Klasická pobočka	187
14.1.2	Samoobsluha klientů	187
14.2	Mobilní prodej	188
14.2.1	Obchodní zástupce	188
14.2.2	Obchodník	189
14.2.3	Bankovní kiosek	189
14.3	Technický prodej	190
14.3.1	Direct marketing	190
14.3.2	Phone banking	190

Bankovní produkty a služby

14.3.3	GSM banking.....	190
14.3.4	Internet banking.....	191
14.3.5	Home banking (business banking).....	191
14.4	Vývoj distribučních cest v bankách.....	192
	Seznam obrázků a tabulek	195
	Seznam použité literatury	197